

הראל גמל והשתלמות בע"מ

דוח הדירקטוריון

דוח דירקטוריון

הראל גמל והשתלמות בע"מ

דוח הדירקטוריון לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2015 (להלן: "תקופת הדוח"), מבטא את השינויים העיקריים במצב עסקי הראל גמל והשתלמות בע"מ (להלן: "הראל גמל והשתלמות" או "הראל גמל" או "החברה") בתקופה זו, והוא נערך בהתחשב בכך שבידי הקורא גם הדוח התקופתי המלא של החברה לשנת 2014, אשר אושר לפרסום על ידי דירקטוריון החברה ביום 18 במרס 2015 (להלן: "הדוח התקופתי").

דוח הדירקטוריון כולל גם מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968. מידע צופה פני עתיד הינו מידע בלתי וודאי לגבי העתיד, המבוסס על אינפורמציה שקיימת בחברה במועד הדוח וכולל הערכות של החברה או כוונות שלה, נכון למועד הדוח. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות באופן מהותי מן התוצאות המוערכות או המשתמעות ממידע זה. במקרים מסוימים, ניתן לזהות קטעים המכילים מידע צופה פני עתיד על-ידי הופעת מילים כגון: "החברה/הקבוצה מעריכה", "החברה/הקבוצה סבורה", "צפוי/ה" וכדו', אך ייתכן, כי הופעת מידע צופה פני עתיד יופיע גם בניסוחים אחרים. החברה אינה מתחייבת למסור עדכונים לגבי שינויים שיחולו באשר למידע צופה פני עתיד.

1. מאפיינים כלליים של החברה המנהלת

הראל גמל התאגדה ביום 14 בספטמבר 1995, כחברה פרטית בישראל, בהתאם לפקודת החברות (נוסח חדש), התשמ"ג - 1983, בשם אייל גמל בע"מ. ביום 11 באפריל 1999 שינתה החברה את שמה ל"הראל גמל בע"מ". ביום 15 במאי 2011 שינתה החברה את שמה לשמה הנוכחי.

לחברה אין חברות בנות. החברה הינה חברה בבעלות מלאה, בעקיפין, של הראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ (להלן: "הראל השקעות"). בהתאם לתנאים שנקבעו על ידי המפקח במסגרת האישור שניתן להראל חברה לביטוח בע"מ (להלן: "הראל ביטוח") לרכישת פעילות קופות גמל מאת בנק לאומי, נדרשה הראל השקעות להעביר את מלוא החזקותיה של הראל פיננסיים (לשעבר: הראל בית השקעות בע"מ) (שהינה חברה בת בבעלות מלאה של הראל השקעות) בחברה, להראל ביטוח. בהתאם להנחיה זו, אישור הדירקטוריונים של חברות הקבוצה הרלבנטיות את שינוי המבנה בהחזקות בחברה והחברות הגישו בקשה לרשות המסים לאישור ביצוע שינוי המבנה כאמור, בהתאם לחלק ה(2) לפקודת מס הכנסה. ביום 31 בדצמבר 2008 התקבל אישור רשות המסים, בתוקף מיום 31 בדצמבר 2007 ושינוי המבנה בוצע באותו מועד. עם השלמת הליך שינוי המבנה, החברה הינה חברה בת בבעלות מלאה של הראל ביטוח.

ביום 27 בדצמבר 2006 הושלמה עסקה במסגרתה רכשה הראל ביטוח, חברה בת בבעלות מלאה של הראל השקעות, מבנק לאומי לישראל בע"מ (להלן: "בנק לאומי") ולאומי שירותי שוק ההון בע"מ, תמורת סך של 575 מיליון ש"ח, את הפעילות של 5 קופות גמל שהעיקריות שבהן הינן עצמה ותעוז (להלן: "קופות לאומי"). במסגרת ההסכם התחייבה הראל ביטוח, כי ניהול קופות הגמל על-פי חוק קופות גמל, יועבר בד בבד עם השלמת העסקה לחברה מנהלת, כמשמעות מונח זה בחוק קופות גמל, וכי החברה תהיה החברה המנהלת שתבצע עבור הראל ביטוח את ניהול קופות הגמל.

במועד השלמת רכישת קופות לאומי נחתם הסכם הפצה בין בנק לאומי לבין החברה. במועד השלמת רכישת קופות לאומי על ידי הראל ביטוח נכנס לתוקף הסכם בין הראל ביטוח לבין לאומי שירותי שוק ההון בע"מ (להלן: "לאומי גמל"), לפיו מעניקה לאומי גמל שירותי תפעול עבור קופות לאומי מכוחו העניקה לאומי גמל שירותי תפעול גם עבור קופות נוספות שנוהלו על ידי החברה. החל מיום 1 ביולי 2013 מעניקה לאומי גמל שירותי תפעול עבור כל הקופות המנוהלות בידי החברה.

נכון למועד עריכת דוח זה, החברה מנהלת בנאמנות עבור עמיתי הקופות שבניהולן 6 קופות גמל הכוללות 21 מסלולי השקעה:

1.1. קופות גמל לא משלמות לקצבה, לתגמולים ואישיות לפיצויים שבניהול החברה הן:

הראל עצמה - תעוז - הקופה הוקמה בשנת 1957. הקופה הינה קופת גמל לתגמולים, המיועדת לעצמאיים ולשכירים. הקופה נרכשה על-ידי הראל ביטוח מאת בנק לאומי בדצמבר 2006. בהתאם להסכם בין הראל ביטוח לחברה, החברה משמשת כחברה מנהלת של הקופה. בקופה שמונה מסלולי השקעה: הראל עצמה תעוז- מסלול ברירת המחדל, הראל עצמה שקלי קצר, הראל עצמה ללא מניות, הראל קופות גמל, הראל גמל שחף (עד 10% מניות), הראל גמל בז (מניית), הראל עצמה שקלי, הראל עצמה אג"ח.

1.2. קרנות ההשתלמות שבניהול החברה הן:

הראל קרן השתלמות - הוקמה בשנת 1997. הקופה הינה קרן השתלמות, המיועדת לשכירים ועצמאיים. בקופה שישה מסלולי השקעה: הראל השתלמות כללי- מסלול ברירת מחדל, הראל השתלמות שלדג - עד 10% במניות, הראל השתלמות נץ - מסלול מנייתי, הראל השתלמות שקלי, הראל השתלמות אג"ח, הראל השתלמות ניבה (עד 20% מניות).

1.3. קופות מרכזיות לפיצויים שבניהול החברה הן:

הראל קופה מרכזית לפיצויים - הוקמה בשנת 1997. הקופה הינה קופת גמל מרכזית לפיצויים, המיועדת למעסיקים בלבד.

הראל פרופיל אישי למעסיק - הוקמה בשנת 2003. הקופה הינה קופת גמל מרכזית לפיצויים רב מסלולית, המיועדת למעסיקים בלבד.

קופה מרכזית לפיצויים - מסלולית - הקופה הוקמה בשנת 2001. הקופה הינה קופת גמל מסלולית למטרת פיצויים, המיועדת למעסיקים בלבד. הקופה נרכשה על-ידי הראל ביטוח מאת בנק לאומי בדצמבר 2006. בהתאם להסכם בין הראל ביטוח לחברה, החברה משמשת כחברה מנהלת של הקופה. ביום 23 בספטמבר 2014 מוזג מסלול מט"ח לתוך מסלול מדד. נכון לסוף שנת 2014, בקופה ארבעה מסלולי השקעה: מסלול מדד, מסלול מניות, מסלול שקלי ומסלול כללי.

1.4. קופת מרכזית להשתתפות בפנסיה תקציבית שבניהול החברה היא:

הראל קופה לפנסיה תקציבית - הוקמה בינואר 2008. הקופה הינה קופת גמל להשתתפות בפנסיה תקציבית המיועדת למעסיקים בלבד.

1.5. הקמת קופת גמל בניהול אישי וקרן השתלמות בניהול אישי (IRA)

ביום 14 בינואר 2015 אישר המפקח להראל גמל הקמת קופת גמל בניהול אישי והקמת קרן השתלמות בניהול אישי. בקופת גמל בניהול אישי מנוהלים כספים של עמיתים עצמאיים, שניתן למשוך אותם כדין (לפי תקנה 38(א)(2) או 38(א)(6) לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964 או כספים שהופקדו בהתאם להכנסה לפי סעיף 2(2) לפקודת מס הכנסה). כל הכספים המופקדים בקופת הגמל בניהול אישי ובקרן ההשתלמות בניהול אישי, מושקעים לפי הנחיותיו של העמית או באמצעות מנהל תיקים שמונה על-ידו ובכפוף להוראות הדין. עד מועד פרסום הדוחות, טרם הופקדו כספים בקופות כאמור.

1.6. הסכמים

לפירוט אודות הסכמים בין החברה לצדדים קשורים ראה פירוט בסעיף 1.5 לדוח דירקטוריון של החברה לשנת 2014.

1.7. להלן מספר חשבונות העמיתים המנוהלים על ידי החברה נכון ליום 31 במרס 2015*:

שם הקופה	עצמאיים	שכירים / מעבידים	סה"כ
הראל השתלמות - מסלול הראל השתלמות כללי	15,661	74,115	89,776
הראל השתלמות - מסלול הראל השתלמות שקלי	1,103	4,493	5,596
הראל השתלמות - מסלול הראל השתלמות נץ (מנייתי)	2,229	4,244	6,473
הראל השתלמות - מסלול הראל השתלמות שלדג (עד 10% מניות)	4,998	21,486	26,484
הראל השתלמות - מסלול הראל השתלמות אג"ח	325	1,478	1,803
הראל השתלמות - מסלול הראל השתלמות ניבה (עד 20% מניות)	450	767	1,217
הראל עצמה תעוז - מסלול הראל קופת גמל	10,505	29,791	40,296
הראל עצמה תעוז - מסלול הראל עצמה שקלי	1,061	1,525	2,586
הראל עצמה תעוז - מסלול הראל גמל בז (מנייתי)	1,883	1,355	3,238
הראל עצמה תעוז - מסלול הראל גמל שחף (עד 10% מניות)	7,984	8,296	16,280
הראל עצמה תעוז - מסלול הראל עצמה אג"ח	354	308	662
הראל קופה מרכזית לפיצויים	-	709	709
הראל פרופיל אישי למעסיק	-	7	7
הראל קופה לפנסיה תקציבית	-	75	75
סה"כ	46,553	148,649	195,202
קופות בבעלות הראל ביטוח שהינן בניהול הראל גמל			
שם הקופה	עצמאיים	שכירים / מעבידים	סה"כ
הראל עצמה תעוז - מסלול הראל עצמה תעוז	199,699	91,229	290,928
הראל עצמה תעוז - מסלול הראל עצמה שקלי קצר	3,784	1,482	5,266
הראל עצמה תעוז - מסלול הראל עצמה ללא מניות	2,925	729	3,654
הראל גמל לפיצויים - מסלול מניות	-	61	61
הראל גמל לפיצויים - מסלול מדד	-	244	244
הראל גמל לפיצויים - מסלול שקלי	-	258	258
הראל גמל לפיצויים - מסלול כללי	-	478	478
סה"כ	206,408	94,481	300,889
סה"כ קופות בבעלות החברה וקופות בבעלות הראל ביטוח	252,961	243,130	496,091

* עמיתים שלהם צבירה במסלולים שונים באותה קופה, מספר החשבונות נספר בגין כל מסלול בנפרד.

1.8. פירוט היקף הנכסים נטו המנוהלים על ידי החברה המנהלת נכון ליום 31 במרס 2015:
ראה סעיף 5 להלן.

1.9. שינוי מסמכי היסוד של החברה המנהלת:

לא שונו מסמכי היסוד של החברה המנהלת במהלך תקופת הדוח.

2. מצב עסקי החברה המנהלת, תוצאות פעולות, מקורות מימון

מאזן החברה ליום 31 במרס 2015 הסתכם בכ- 72,859 אלפי ש"ח, לעומת כ-63,687 אלפי ש"ח ליום 31 במרס 2014, גידול של כ-14.4%. הגידול נובע בעיקרו מגידול בניירות ערך הסחירים ומזומנים שנובע מתזרים מזומנים חיובי בשל גידול בהכנסות מדמי ניהול וכן בגידול בהוצאות רכישה נדחות. ההון ליום 31 במרס 2015 הסתכם ב-49,494 אלפי ש"ח בהשוואה ל-38,756 אלפי ש"ח ליום 31 במרס 2014, גידול של כ-28%.

הגידול בהון נובע מרווח בסך של כ-10,487 אלפי ש"ח ומגידול בקרן הון בסך של כ-251 אלפי ש"ח.

בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2015 הסתכמו ההכנסות מדמי ניהול בכ-17,442 אלפי ש"ח בהשוואה לכ-15,626 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ-11.6% הגידול בדמי הניהול נובע בעיקרו מגידול בהיקף הממוצע של הנכסים המנוהלים, ביחס לתקופה המקבילה אשתקד, הגידול קוּוּז בחלקו מירידה שנבעה מירידה בשיעור דמי הניהול.

מידע נוסף לגבי היקף נכסי הקופות ראה סעיף 5 להלן.

נכון ליום 31 במרס 2015, ההכנסות מדמי ניהול מצדדים קשורים כוללות, בין היתר, את המרווח לו זכאית החברה מתוקף הסכם מתן שרותי ניהול לקופות הגמל בבעלותו של הצד הקשור. סכום זה מוצג בנטו לאחר קיזוז ההוצאות המיוחסות לשירות כאמור, בסך של כ-140 אלפי ש"ח.

בנוגע לנזילות ומקורות מימון, עיקר ההכנסות של החברה הן מדמי ניהול קופות הגמל.

3. פירוט ההתפתחויות הכלכליות במשק במהלך תקופת הדיווח

תוצאות הפעילות של הקבוצה מושפעות באופן מהותי מהתשואות המושגות בשוק ההון ומהמצב הכלכלי, הפוליטי והביטחוני בארץ ובעולם. להלן התייחסות לגורמים המרכזיים בסביבה המקרו-כלכלית, אשר משפיעים על פעילות הקבוצה:

3.1. כללי

הרבעון הראשון של 2015 הצביע על המשך צמיחה מתונה בכלכלה העולמית. הבנק המרכזי בגוש האירו החל בתוכנית הרחבה כמותית במהלך הרבעון, דבר שתורם להחלטת בנקים מרכזיים רבים בעולם לנקוט במדיניות מרחיבה יותר.

בישראל האינדיקטורים האחרונים לפעילות ברבעון הראשון של 2015 הצביעו על המשך צמיחה. נתוני שוק העבודה ממשיכים להציג תמונה חיובית עם המשך ירידה בשיעור האבטלה, והפרסומים האחרונים מצביעים על חוזקה של הצריכה הפרטית. מנגד, נתוני סחר החוץ היו מעורבים ומדדי האקלים של המגזר העסקי מצביעים על התאוששות מתונה.

בארה"ב האינדיקטורים הכלכליים במהלך הרבעון היו מעורבים והצביעו על ירידה בשיעור הצמיחה בהשוואה לרבעון הקודם, על פי האומדן הראשוני הצמיחה עמדה על 0.2% בשיעור שנתי. מזג האוויר, השפעת הירידה במחיר הנפט על תעשיית האנרגיה והשפעת חוזקו של הדולר על היצוא תרמו לכך.

בגוש האירו האינדיקטורים הכלכליים במהלך הרבעון הפתיעו לחיוב והצביעו על צמיחה מהירה יותר בהשוואה לרבעון הקודם. הפיחות באירו, הירידה במחיר הדלק, הירידה בתשואות אג"ח וההרחבה הכמותית תרמו לכך.

בשווקים המתעוררים התמונה נותרה מעורבת במהלך הרבעון הראשון; המיתון ברוסיה נמשך תוך כדי אינפלציה גבוהה. בברזיל נמשכה החולשה ותחזיות הצמיחה הופחתו כאשר פרשת שחיתות בחברת הנפט בממשלתית תרמה לפגיעה בהשקעות. מנגד, האינדיקטורים מסין המשיכו להצביע על צמיחה סבירה והמומנטום החיובי בצמיחה בהודו נמשך עם עדכון כלפי מעלה בתחזיות הצמיחה.

3.2. התפתחויות במשק הישראלי

הקבוצה פועלת במשק הישראלי, אשר מצבו הכלכלי, הביטחוני והפוליטי משליך על היקף פעילותה בתחומים שונים. שינויים במצב הכלכלי במשק הישראלי עשויים לגרום לשינוי בהיקף הפרמיות

וההכנסות האחרות ולשינוי בעלויות התפעול של חברות הקבוצה. לשינוי ברמת התעסוקה במשק הישראלי עשויה להיות השלכה על היקף הפעילות בתחום ביטוח החיים והחיסכון ארוך הטווח.

3.3. שוק המניות

מדד ת"א 100 עלה בשיעור חד של 10% ברבעון הראשון של 2015, זאת לאחר עלייה של כ-7% במהלך 2014. המסחר היומי הממוצע במניות והמירים עמד על 1.4 מיליארד ש"ח ברבעון הראשון של 2015, עלייה של 7% לעומת הרבעון הקודם ועלייה של 13% לעומת הרבעון המקביל אשתקד.

3.4. שוק איגרות החוב

מדד האג"ח הכללי עלה בשיעור חד של 3.5% ברבעון הראשון של 2015, זאת לאחר עלייה של 4.7% במהלך 2014. במהלך הרבעון מדד אג"ח הממשלתיות עלה ב-4.2% ומדד אג"ח הקונצרניות עלה ב-2.1%. מחזור המסחר היומי הממוצע באג"ח עמד על 4.8 מיליארד ש"ח ברבעון הראשון של 2015, עלייה של כ-1% לעומת הרבעון הקודם ועלייה של 21% לעומת הרבעון המקביל אשתקד.

3.5. קרנות נאמנות

קרנות הנאמנות רשמו פדיונות נטו של כ-6 מיליארד ש"ח במהלך הרבעון הראשון של 2015, בהמשך לפדיונות נטו של 6.2 מיליארד ברבעון הקודם. כתוצאה מהפחתת ריבית בנק ישראל לרמתה הנמוכה בכל הזמנים, הקרנות הכספיות רשמו פדיונות עצומים של כ-15 מיליארד ש"ח במהלך הרבעון הראשון של 2015, זאת לאחר פדיונות של 7.4 מיליארד במהלך 2014. מנגד, קרנות הנאמנות המתמחות באג"ח רשמו גיוסים נטו של כ-5.8 מיליארד ש"ח במהלך הרבעון הראשון.

3.6. מוצרי מדדים

על פי איגוד תעודות הסל, סך הנכסים המנוהלים עמד בסוף הרבעון הראשון של 2015 על 118.9 מיליארד ש"ח, כמעט ללא שינוי בהשוואה לסוף 2014 (118.1 מיליארד ש"ח), אך עלייה של 12% בהשוואה לסוף הרבעון המקביל אשתקד (106.4 מיליארד ש"ח).

בלטו לחיוב במהלך הרבעון הראשון של 2015 תעודות סל המתמחות במניות בחו"ל, שרשמו גיוסים נטו של כ-2 מיליארד ש"ח. לעומת זאת, תעודות הפיקדון רשמו פדיונות גבוהים של כ-7.5 מיליארד ש"ח, בעיקר כתוצאה מהריבית הנמוכה של בנק ישראל.

3.7. שוק המט"ח

השקל נחלש במהלך הרבעון הראשון של 2015 ב-2.3% מול הדולר (לרמה של 3.98 שקל-לדולר), אך התחזק בשיעור חד של 9.5% מול האירו (לרמה של 4.2735 שקל-לאירו).

3.8. אינפלציה

על פי המדד האחרון הידוע, בסוף הרבעון הראשון של 2015 האינפלציה הסתכמה במינוס 1.0 אחוז (עד מדד פברואר), זאת לאחר ירידה של 1.6% במהלך הרבעון (נובמבר-פברואר). עיקר הסיבה לירידה החדה במדד המחירים במהלך הרבעון הראשון נעוצה בירידה במחיר הדלק ובהחלטת הממשלה להפחית את מחירי החשמל והמים. מדד המחירים לצרכן לחודש מרץ עלה ב-0.3%.

3.9. ריבית בנק ישראל

ריבית בנק ישראל ירדה ב-0.15 נקודת אחוז ל-0.1% במהלך הרבעון הראשון של 2015, הרמה הנמוכה בהיסטוריה.

4. מגמות והתפתחויות בשוק קופות הגמל

השפעות חוקים, תקנות והוראות חדשות בתקופת הדוח על פעילות החברה והקרנות שבניהולה

להלן יתוארו שינויים מהותיים בחקיקה והסדרה בקשר עם תחומי הפעילות של הקבוצה, מאז הדוח התקופתי:

4.1. הוראות דין

4.1.1. חוק ה- (Foreign Account Tax Compliance Act) FATCA

בחודש מרס 2010 חוקק בארה"ב חוק הידוע בשם FATCA (Foreign Account Tax Compliance Act) ("FATCA"), שלפיו מחויבים מוסדות פיננסיים זרים להעביר מידע אודות חשבונות המנוהלים על ידי לקוחות אמריקאים. החוק הרחיב באופן ניכר את דרישת הגילוי והדיווח המוטלת על מוסדות פיננסיים זרים ביחס לחשבונות שבבעלות אמריקאים. בחודש ינואר 2013 פורסמו תקנות על ידי משרד האוצר האמריקאי ורשות המיסוי האמריקאית בהן הנחיות ליישום החוק. על פי הוראות החוק והתקנות, על מוסדות פיננסיים זרים להתקשר בהסכם עם ה- IRS שבמסגרתו יתחייב הגוף הפיננסי הזר, בין היתר, לאתר חשבונות אמריקאים, לדווח עליהם ל- IRS ולנכות מס מלקוחות שישרבו לספק את המידע והמסמכים הנדרשים. גוף פיננסי זר שלא יתקשר בהסכם כאמור עם ה- IRS יחויב בעצמו בניכוי מס בגין הכנסות ממקורות אמריקאים והכנסות מתקבולים על מכירה של נכסים שעשויים לייצר הכנסות ממקורות אמריקאים. הוראות החוק לא יחולו, באופן כללי, על התחייבויות (obligations) שהונפקו לפני 1 ביולי 2014.

ביום 8 באפריל 2014 פרסם המפקח מכתב למנהלי הגופים המוסדיים, ובו הודיע כי הגופים המוסדיים נדרשים להיערך ליישום הוראות ה- FATCA עד ליום 1 ביולי 2014, לרבות דיון בדירקטוריון בנושא וקביעת מדיניות ונהלים בהתאם.

ביום 28 באפריל 2014 הגיעה ישראל ל"הסכם שבמהותו", מסוג Model 1, עם ארה"ב בנוגע ליישום FATCA, והיא צורפה לרשימת המדינות המפורסמת באתר ה- IRS (בהתאם להודעה מטעם ה- IRS, יש להתייחס למדינות אלו כאילו כבר חתמו על ההסכם). ההסכם מכיל הקלות משמעותיות בקשר עם יישום החוק.

ביום 4 במאי 2014 פרסם המפקח מכתב למנהלי הגופים המוסדיים ובו הודיע כי המועד האחרון לביצוע רישום על-ידי גופים פיננסיים ישראלים לפרטל ה- FATCA לצורך קבלת GIIN, הינו יום 22 בדצמבר 2014 או מועד סמוך לו שיימסר על-ידי ה- IRS.

ביום 30 ביוני 2014 נחתם הסכם בין ממשלת ישראל לבין ממשלת ארה"ב לשיפור אכיפת מס בינלאומית ויישום הוראות חוק ה- FATCA במסגרתו נקבעו הוראות להעברת מידע ממוסדות פיננסיים בישראל ל-IRS, באמצעות רשות המיסים בישראל. **ביום 24 בדצמבר 2014 פרסם המפקח טיוטת מסמך הבהרות** בנוגע להסכם שיחול עד לכניסתה לתוקף של חקיקה בנושא.

במהלך שנת 2013 וכן במהלך תקופת הדוח בוצע מיפוי של חברות הקבוצה אשר יהיו כפופות ל-FATCA, מופו הפעולות שיידרשו מכל אחת מחברות אלו על-מנת לעמוד בדרישות החוק וכן בוצע מיפוי הפעילות התפעולית והמיכוננית הנדרשת מחברת הביטוח לצורך יישום הוראות החוק וכן מונו Responsible Officers מטעם חברות בקבוצה, לצורך עמידה בדרישות תקנות ה- FATCA.

בדצמבר 2014 פרסם המפקח טיוטה של מסמך הבהרות לעניין ההסכם הבין מדינתי עד לכניסתה לתוקף של חקיקה מקומית שתעגן את הוראות ההסכם בחוק ובתקנות לפיו. במסמך קיימות הבהרות לגבי גופים אשר עונים להגדרת מוסד פיננסי (Financial Institution - "ישויות חייבות") וגופים אשר מוחרגים מהגדרה זו ("ישויות פטורות"). בנוסף קיימות הבהרות לגבי חשבונות אשר עונים להגדרת חשבון פיננסי, אשר לגביהם נדרש לבצע תהליכים מסוימים במסגרת החוק ("חשבונות פטורים בישויות חייבות"), וכן חשבונות המוחרגים מהגדרה זו ולכן פטורים ("חשבונות פטורים בישויות חייבות").

4.1.2. **ביום 24 במרס 2014 פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופת גמל) (משיכת כספים מקופת גמל) (חשבונות בעלי יתרה צבורה נמוכה) (הוראת שעה), התשע"ד-2014.** התקנות קובעות כי עמית אשר באחד מחשבונותיו בקופת גמל מורשית (קופת גמל לתגמולים, קופת גמל לא משלמת לקצבה וקופת גמל אישית לפיצויים, שאינה קופת ביטוח) קיימים כספים ממרכיב תשלומי העובד או ממרכיב תשלומי המעביד, יהא רשאי למשוך את כספי התגמולים מחשבונו בקופה בסכום חד פעמי, בכפוף לתנאים הבאים: (א) בחשבונו בקופת הגמל המורשית לא הופקדו כספים מיום 1 בינואר 2012 ואילך; (ב) לא הועברו לחשבונו של העמית או ממנו כספים מקופת גמל אחרת או אל קופת גמל אחרת, לפי העניין, מיום 1 בינואר 2013 ואילך; (ג) היתרה הצבורה הכוללת של העמית בכל חשבונותיו בקופת הגמל המורשית ביום שלפני יום 1 בינואר 2013 לא עלתה על 7,000 ש"ח. התקנות בתוקף עד ליום 31 במרס 2015.

ביום 29 במרס 2015 פורסם מסמך "הוראות השעה בנוגע למשיכת כספים מחשבונות קטנים בקופת גמל". במסגרת המסמך נקבע, כי תוקפן של תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (משיכת כספים מקופת גמל) (חשבונות בעלי יתרה צבורה נמוכה) (הוראת שעה), התשע"ד-2014, המאפשרות משיכת כספי תגמולים מחשבונו של עמית בקופת גמל בסכום חד פעמי (משיכה כדין ללא מיסוי) מחשבונות קטנים, בהתאם להוראות הוראת השעה, מוארך עד ליום 30 ביוני 2015 והיא תפקע ביום 1 ביולי 2015.

4.2. חוזרים

4.2.1. **ביום 11 במאי 2015 פורסם חוזר שעניינו תיקון הוראות החוזר המאוחד בפרק ניהול נכסי השקעה,** במסגרתו נקבעו תנאים להמשך החזקה של משקיע מוסדי במעל 20% מאמצעי השליטה של תאגיד לווה עקב מימוש אמצעי שליטה שהיו ערובה לחיוב בידו. תחילת הוראות החוזר ביום פרסומו.

4.2.2. **ביום 11 במאי 2015 פורסם חוזר שעניינו תיקון הוראות החוזר המאוחד בפרק ניהול נכסי השקעה** אשר קובע את התנאים להשתתפות של גוף מוסדי בעסקאות קונסורציום וסינדיקציה, וביניהם המידע שעל מארגן העסקה להעביר לגוף המוסדי; דרישות המינימום לעסקאות קונסורציום ותפקידי מארגן העסקה בקונסורציום ישראלי. תחילת הוראות החוזר ביום 1 באוגוסט 2015.

4.2.3. **ביום 10 במאי 2015 פורסם חוזר שעניינו תיקון הוראות החוזר המאוחד בפרק ניהול נכסי השקעה בנושא מתן הלוואות מותאמות לתאגיד ולבעל שליטה בתאגיד שהיו בקשיים,** אשר דן בתנאים אשר חלים על גופים מוסדיים בעת מתן הלוואות מותאמות לתאגיד אשר הוא או בעל השליטה בו היו בקשיים בשנים שקדמו למתן ההלוואה. תחילתן של הוראות החוזר ביום 1 בינואר 2016.

4.2.4. **ביום 10 במאי 2015 פורסם חוזר שעניינו תיקון הוראות החוזר המאוחד בפרק ניהול נכסי השקעה בנושא כללים למתן אשראי על ידי גופים מוסדיים** אשר מטרתו לקבוע הוראות לעניין הנהגת מגבלות פנימיות למתן אשראי ללווים, נהלי חיתום ואנליזה להלוואות מותאמות, תנאים להסתמכות על ערבות, הנחיות בנוגע לדרך פעולה בעת הפרת תניה לפירעון מידי וחובת גילוי ביחס לאשראי שנלקח למימון רכישת מניות שליטה בתאגיד. תחילתן של הוראות החוזר ביום 1 באוגוסט 2015.

4.2.5. **ביום 10 במאי 2015 פורסם חוזר שעניינו הלוואות ממונפות.** במסגרת החוזר נקבע, כי ועדת השקעות תדון לפחות אחת לשנה במדיניות הגוף המוסדי ביחס להלוואות ממונפות ובמצב התיק הכולל של ההלוואות הממונפות, וכן נקבעו הנושאים לגביהם יינתן לה דיווח אחת לשנה. תחילתן של הוראות החוזר ביום 1 באוגוסט 2015.

4.2.6. **ביום 10 במאי 2015 פורסם חוזר שעניינו דיווח לממונה אודות הסדרי חוב בהם נטל חלק גוף מוסדי,** אשר קובע את אופן הדיווח, של גוף המשתתף בהסדר חוב במסגרתו בוצע שינוי בתנאי החוב המקוריים, למפקח על השתתפותו בהסדר. תחילתן של הוראות החוזר החל מהדיווחים בגין הרבעון השני של שנת 2015.

4.2.7. **ביום 6 במאי 2015 פורסם חוזר בנושא מבנה אחיד להעברת מידע ונתונים בשוק החיסכון הפנסיוני.** חוזר זה קובע מבנה של "רשומה אחודה", אשר תשמש את הגופים המוסדיים, בעלי הרישיון, מעסיקים וצרכני מידע נוספים בתחום החיסכון הפנסיוני, במסגרת הפעולות העסקיות השונות

המתבצעות ביניהם, תוך הבטחת שמירה והעברת מידע שלם ומדויק והסדרת המבנה והתוכן. בנוסף, חוזר זה קובע את הנסיבות שבהתקיימותן יהא בעל רישיון וגוף מוסדי מחויב להעביר את המידע הנדרש, ביחס לכל ממשק וממשק.

ביום 23 במרס 2015 פורסם מסמך שעניינו "שאלות ותשובות ממשק מעסיקים" המכיל קובץ אקסל בו מפורטות תשובות לשאלות שהועברו לממונה מגורמים שונים בשוק החיסכון הפנסיוני, לצורך היערכות לקראת כניסתו לתוקף של החוזר לעניין ממשק מעסיקים, ביום 1 בינואר 2016. המסמך מהווה בסיס לכללי מערכת של המסלוקה הפנסיונית המרכזית שיפורסמו בהמשך והוא צפוי להתעדכן ככל שתקבלנה הערות ושאלות נוספות הקשורות ליישום ממשק מעסיקים.

ביום 2 באפריל 2015 פורסמה טיוטת כללי מערכת בנושא שירותי ניסוי ותמיכה בהפעלת והטמעת הממשקים המפורטים בחוזר. במסגרת הסדרת הליכי ההפעלה וההטמעה, הורה אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון לחברת סוויפט בע"מ להעמיד לרשות המשתמשים במערכת סליקה פנסיונית מרכזית שרותי ניסוי ותמיכה בהתארגנות מקדימה להחלת ממשקים חדשים ולבדיקת ממשקים קיימים עקב עדכונים במערכות המחשב אצל גוף מוסדי או עקב עדכון ממשקים. על הגופים המוסדיים להודיע לחברת סוויפט עד ליום 15 במאי 2015 אם הם מבקשים להצטרף לשירות ניסוי ותמיכה בתשלום.

4.2.8 **ביום 27 באפריל 2015 פורסם חוזר שעניינו "דרך גביית דמי ניהול מיתרה צבורה על ידי גוף מוסדי"**. מטרת החוזר הינה לקבוע דרך אחידה לחישוב ודיווח של דמי ניהול מיתרה צבורה בין כלל הגופים המוסדיים וקופות הגמל על מנת שניתן יהיה לקיים השוואה מדויקת בין דמי הניהול אשר נגבים בקופות הגמל השונות. מועד תחילת הוראות החוזר הינו ביום 1 בינואר 2016.

4.2.9 **ביום 20 באפריל 2015 פורסם חוזר שעניינו כללים למתן היתר שליטה נוסף בחברה מנהלת הקבוע** כי מתן היתר שליטה נוסף בחברה מנהלת למי שיש לו היתר שליטה בחברה מנהלת או למי שיש לו היתר שליטה במבטח בעל רישיון כאמור בסעיף 15(א) לחוק הפיקוח על הביטוח המנהל גם קופת גמל שאינה קופת גמל משלמת לקצבה, יינתן בכפוף לכך שניהול הנכסים המנוהלים על ידי החברה המנהלת הנרכשת יועברו לידי חברה מנהלת שבה שולט הרוכש, תוך 90 ימים ממועד הרכישה של החברה המנהלת הנרכשת, כך שהרוכש ישלם בחברה מנהלת אחת. הוראות חוזר זה יחולו על הליכי רכישה של חברה מנהלת שהחלו לפני 11 בספטמבר 2014, שלא הסתיימו לפני מועד זה.

4.2.10 **ביום 14 באפריל 2015 פורסם חוזר שעניינו "דיווח לממונה על שיעורי דמי ניהול במוצרי חיסכון פנסיוני"**, אשר מטרתו להסדיר את דיווחי הגופים המוסדיים אודות דמי הניהול המוצעים למצטרפים חדשים, לצורך הצגתם במחשבון דמי הניהול שמוקם במשרד האוצר, שיאפשר לחוסכים להשוות בין שיעורי דמי הניהול המוצעים לקופות הגמל השונות. במסגרת החוזר, נקבעו, בין היתר, הוראות לעניין שיעור דמי ניהול למצטרפים חדשים, שינוי הנתונים המדווחים, החובה להעביר לממונה כתובת דוא"ל לצורך יצירת קשר עבור עמיתים המעוניינים להצטרף לקופת הגמל וכן חובת גוף מוסדי לפעול ליצירת קשר עם עמית אשר פנה באמצעות כתובת זו, לא יאוחר מ-10 ימי עסקים לאחר קבלת הפנייה כאמור. הוראות החוזר יחולו על גופים מוסדיים, החל מיום פרסומו.

4.2.11 **ביום 1 באפריל 2015 פורסם חוזר גופים מוסדיים שעניינו "חוזר גופים מוסדיים ברמת הנכס הבודד"**, אשר מבטל את חוזרים קודמים באותו עניין ומטרתו לעדכן את הוראות הדיווח לממונה בנוגע לרשימת נכסים רבעונית של גופים מוסדיים ברמת נכס בודד, על מנת לשפר את איכות הדיווח וזמינותו. במסגרת החוזר נוספו, בין היתר, שינויים בנספח ההסברים לאופן מילוי הדוח וכן שונו ההוראות לעניין אופן הדיווח לממונה. הוראות החוזר יחולו על כל הגופים המוסדיים החל מהדיווחים בגין הרבעון השלישי של שנת 2015. עם זאת, חברה מנהלת של קופת גמל ענפית לא תגיש לממונה דיווח בגין רשימת נכסי הנוסטרו שלה.

4.2.12 **ביום 1 באפריל 2015 פורסם חוזר שעניינו "בקרה פנימית על דיווח כספי- הצהרות, דוחות וגילויים, ואחריות ההנהלה על הבקרה הפנימית על דיווח כספי- תיקונים"** אשר מבטל חוזר קודם באותו עניין. במסגרת החוזר, נקבע כי הצהרות ההנהלה על הבקרה הפנימית בנוגע לדוח לעמית או למבוטח תצורפנה החל מתקופת הדיווח השנייה שבגינה נשלח הדוח לעמית או למבוטח במתכונתו

החדשה, ולא החל מתקופת הדיווח הראשונה שבגינה נשלח הדוח במתכונתו החדשה. הוראות החוזר יחולו מיום פרסומו.

4.2.13. **ביום 24 במרס 2015 פורסם חוזר שעניינו "הצטרפות לקרן פנסיה או לקופת גמל"**, אשר קובע נוסח אחיד לטופס הצטרפות לקרן פנסיה ולקופת גמל, את תוכן המידע שחברה מנהלת נדרשת למסור לעמית המצטרף, וכן כללים להעברת כספים מקרנות פנסיה בהן עמית לא פעיל לקרן הפנסיה אליה הוא מצורף, במטרה להבטיח את שמירת רציפות זכויות הביטוח של העמית במעבר בין מקומות עבודה וריכוז חסכוניותו בקרן פנסיה אחת. הוראות החוזר יחולו על חברות מנהלות של קרנות פנסיה חדשות ועל חברות מנהלות של קופות גמל, ויחלו ביום 1 בינואר 2016. עם זאת, תחילתן של ההוראות לעניין העברת כספים של עמיתים לא פעילים בין קרנות פנסיה אגב הצטרפות, ביום 1 ביוני 2016.

4.2.14. **ביום 18 במרס 2015 פורסם חוזר גופים מוסדיים שעניינו "דוח שנתי ודוח רבעוני לעמיתים ולמבוטחים בגוף מוסדי- תיקון"** המתקן את הוראות חוזר 9-12-2014 שעניינו "דוח שנתי ודוח רבעוני לעמיתים ולמבוטחים בגוף מוסדי". בהתאם לתיקון, גוף מוסדי יהיה רשאי להציג במסגרת הדוח לעמית לשנת 2014 והדוחות הרבעוניים לעמית בשנת 2015 את שיעורי דמי הניהול מהחיסכון בהתאם להוראות חוזרי הדיווח השנתי, אשר קדמו לחוזר ולא בהתאם להוראות החוזר.

4.2.15. **ביום 8 במרס 2015 פורסמו סימנים בחוזר המאוחד, בעניין "מידת נכסים"**. במסגרת פרקים אלו נכללים, בין היתר עקרונות לעריכת דוח כספי: פירוט העקרונות לעריכת דוח כספי של גוף מוסדי והעקרונות לעריכת דוח כספי של קופת גמל וקרן פנסיה, וכן הוראות לעניין המועד לעריכת הדוח הכספי. מועד כניסתם לתוקף של חלקים אלו בקודקס הינו ביום 1 באפריל 2015.

4.2.16. **ביום 4 במרס 2015 פורסם חוזר "מידע נדרש באתר אינטרנט של גוף מוסדי"** המעדכן את המידע המינימלי שעל גוף מוסדי להעמיד לרשות הציבור באמצעות אתר האינטרנט. בין השאר, החוזר קובע כי יפורסם מידע מפורט בדבר תגמול שמציע גוף מוסדי לבעל רישיון בעד עמידה בתנאי קידום מכירות, ובכלל זה: התנאים לקבלת תגמול, מהות התגמול, פרוט המוצרים הפנסיוניים שלגביהם מוצע התמריץ והמועדים הרלוונטיים למכירת המוצרים הפנסיוניים. מידע כאמור יעודכן לפחות שלושה ימי עסקים לפני מועד הצעת התגמול וימשיך להיות מוצג באתר האינטרנט עד שנה ממועד קביעת הזוכים. החוזר יכנס לתוקפו ביום 1 ביוני 2015.

4.2.17. **ביום 26 בפברואר 2015, פורסם חוזר גופים מוסדיים בעניין דוח חודשי של קופות גמל, קרנות פנסיה וחברות ביטוח שנועד לעדכן, לאחד ולהסדיר את מתכונת הדיווח החודשית לגופים מוסדיים ולשפר את איכות הדיווחים הנשלחים לממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון.** תחילתן של רוב הוראות החוזר החל מהדיווח החודשי בגין חודש יוני 2015.

4.2.18. **ביום 17 בפברואר 2015 פורסם חוזר שעניינו מסלולי השקעה בקופות גמל**, אשר קובע כי גוף מוסדי ינהל בכל קופת גמל בניהולו, מסלולי השקעה המותאמים לגיל העמיתים (אפשרות לבחירה בין שני מודלים: מודל ראשון עד גיל 50, בין גיל 50 ל-60 ומעל גיל 60 ומודל שני אוכלוסיות בטווח גילאים של 5-10 שנים), בהם ינוהלו כספי עמיתים שלא בחרו במסלול השקעה אחר. כמו כן, ניתן לנהל בקופת גמל מסלולי השקעה מתמחים בהתאם למפורט בחוזר. כמו כן, בחוזר נקבעו הוראות לעניין התאמת שם מסלול השקעה למדיניות ההשקעה במסלול, פרסום רשימת מסלולי ההשקעה באתר האינטרנט של אגף שוק ההון, ביטוח וחסכון; הוראות לעניין שינוי מדיניות השקעה תקנונית במסלול השקעה; וכן הוראות לעניין חריגה ממדיניות השקעה תקנונית. תחילתו של החוזר, לגבי קופות גמל או פוליסות ביטוח חיים שאינן קופות ביטוח, ביום 1 בינואר 2016 ולגבי פוליסות ביטוח שהן קופות ביטוח ששווקו לפני שנת 2004, ביום 1 בינואר 2017.

4.2.19. **ביום 26 בינואר 2015 פורסם חוזר שעניינו הנחיות בדבר מבנה הגילוי הנדרש בדוח התקופתי השנתי של קופות גמל וקרנות פנסיה.** מטרת החוזר היא לעדכן את מבנה הגילוי של דוח סקירת ההנהלה ושל הדוח הכספי הכלולים בדוח התקופתי השנתי של קופות גמל וקרנות פנסיה חדשות, לשם חיזוק השקיפות, הרלוונטיות והשלמות של המידע הכלול בו, וכן לקבוע דרישת דיווח מידי לממונה במקרה של גילוי טעות מהותית בדוחות הכספיים.

ביום 15 בפברואר 2015, פורסם חוזר בעניין הנחיות בדבר מבנה הגילוי הנדרש בדוח התקופתי השנתי של קופות גמל וקרנות פנסיה חדשות - תיקון בו נקבע כי בחינת הספים הכמותיים בנדבך הכמותי תתבצע החל מהדוח התקופתי לשנת 2015 ובדוח התקופתי לשנת 2014, רף המהותיות ייקבע בהתאם לשיקול דעתה של החברה המנהלת של קרן הפנסיה או קופת הגמל.

4.2.20. ביום 25 בינואר פורסם חוזר שעניינו דיווח דוחות כספיים ודיווחים נלווים של חברות מנהלות-עדכון, ומטרתו, בין השאר, להוסיף חובות דיווח ביחס לכלל ההוצאות הישירות שגובה חברה מנהלת מכל קופות הגמל, המסלולים וקרנות הפנסיה המנוהלים על ידה. הוראות החוזר יחולו על כל החברות המנהלות החל מהדיווחים בגין שנת 2014 ואילך.

4.2.21. ביום 5 בינואר 2015 פרסם המפקח חוזר שעניינו העברת כספים בין קופות גמל, במסגרתו נקבעו תיקונים לחוזר הקיים בנושא, וביניהם - חובת צירוף צילום תעודת זהות לבקשת עמית להעברת כספים; הודעת דחייה תועבר בתוך חמישה ימי עסקים ממועד העברת הבקשה ותכלול את כל הנימוקים לדחייה; בקשת עמית לא פעיל תפקע בתוך 60 ימים אם לא התקבלה חתימת העמית; באיחור בהעברת הכספים יש להעביר פירוט לגבי גובה היתרה הצבורה והתשואה עד למועד ההעברה בפועל; חובת משלוח הודעת דרישה - על ידי הקופה המקבלת - במקרה שבו על קופה מעבירה לשאת בהפרש שבין תשואת הקופה המקבלת לתשואת הקופה המעבירה, הגבוה מריבית הפיגורים. תחילתן של הוראות החוזר ביום 1 ביולי 2015.

4.3. טיוטות חוזרים

4.3.1. ביום 4 במאי 2015 פורסמה טיוטת חוזר "הפקדת כספים במעמד עצמאי לקופת גמל בניהול אישי. הטיוטה מציעה לקבוע כי בקופת גמל בניהול אישי, ניתן לנהל כספים של עמית עצמאי שהופקדו לקופת גמל לקצבה, בסכום שנקבע בחוזר, ובלבד שהתקיימו תנאים מסוימים הקבועים בחוזר. תחילתו של חוזר זה, לכשיתפרסם כמחייב, יהיה מיום 1 באוגוסט 2015.

4.3.2. ביום 16 במרס 2015 פורסמה טיוטת חוזר העברת מניות של חברה מנהלת לידי שולט בחברה מנהלת שמטרתה לקבוע כללים עבור תהליכי העברת שליטה שהחלו לפני מועד תחולת סעיף 19(ב1) לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), תשס"ה- 2005 הקובע כי למי שיש היתר לשלוט בחברה מנהלת של קופת גמל, לא יינתן היתר נוסף לשלוט אלא על פי כללים שקבע הממונה. תחילת של חוזר זה, לכשיתפרסם כמחייב, יהיה מיום פרסומו.

4.3.3. ביום 10 במרס 2015 פורסמה טיוטה שנייה לתקנון תקני לקופת גמל לא משלמת לקצבה, קופת גמל לתגמולים וקופת גמל אישית לפיצויים.

4.3.4. ביום 4 במרס 2015 פורסמה טיוטה שלישית לחוזר סוכנים ויועצים שעניינה מסמך הנמקה. בין השאר, הטיוטה מוסיפה הוראות למילוי מסמך הנמקה. נוספו שני סעיפים בהוראות למילוי מסמך הנמקה הקובעים כי בעל רישיון חדש יפרט את המוצרים הפנסיוניים של הלקוח לאחר שבריר מהם המוצרים שברשות הלקוח באמצעות הגשת בקשת מידע חד פעמית לכלל הגופים המוסדיים למערכת סליקה פנסיונית מרכזית. כמו כן, נוסף סעיף שמירה על סודיות הלקוח וכן הוראות לעניין פעולת שימור שאינה מתבצעת פנים מול פנים. הטיוטה צפויה לחול על כל בעל רישיון ועל כל הגופים המוסדיים למעט במקרים שבהם ניתן, בהתאם לחוזר "צירוף עמיתים למוצר פנסיוני - הבהרה" לבצע עסקה ללא הליך של ייעוץ פנסיוני או שיווק פנסיוני. תחילתו של החוזר, ככל שיתפרסם כמחייב יהיה ביום 1 באפריל 2016.

4.3.5. ביום 4 במרס 2015, פורסמה טיוטת חוזר בעניין חובת שימוש במערכת סליקה פנסיונית מרכזית שנועדה להסדיר את פעילותה של מערכת סליקה פנסיונית מרכזית. בטיוטת החוזר התווספה הוראה לפיה כל העברת מידע בין גוף מוסדי לבין בעל רישיון בנוגע לייעוץ או שיווק פנסיוני תתבצע באמצעות מערכת סליקה פנסיונית מרכזית בלבד. מהוראה זו הוחרג מקרה שבו בעל הרישיון עושה שימוש במערכת ייעודית לצורך זה. בטיוטה זו נוספה הוראה לפיה גוף מוסדי לא יטפל בבקשה שיש להעבירה דרך מערכת הסליקה הפנסיונית, אם לא הוגשה באמצעות זו ויודיע לבעל הרישיון תוך יום עסקים אחד על אי קבלת הבקשה. חוזר זה, לכשיתפרסם כמחייב, יחול על גופים מוסדיים ובעלי רישיון, למעט קופת גמל מרכזית לקצבה.

4.3.6. ביום 4 במרס 2015, פורסמה טיוטת חוזר בעניין "תשלום עבור שימוש במערכת סליקה פנסיונית מרכזית" שמטרתה לקבוע הוראות לגבי דמי שימוש שאישר הממונה לגבות ממשתמשים במערכת סליקה פנסיונית מרכזית.

4.3.7. ביום 3 במרס 2015 פורסמה טיוטת חוזר בעניין "אישור מראש להעברת ניהול של קופת גמל". מטרת החוזר הינה להסדיר את אופן הגשת בקשה לממונה לאישור מראש של העברת ניהול של קופת גמל וכן את אופן ידוע עמיתי קופת הגמל ומעסיקיהם על העברת הניהול. הוראות החוזר, עם כניסתן לתוקף, יחולו על כל החברות המנהלות קופות גמל ממועד פרסומו.

4.3.8. ביום 21 בינואר 2015 פורסמה טיוטת חוזר שעניינה כללים למתן אשראי על ידי גופים מוסדיים. מטרת הטיוטה היא לקבוע הוראות לעניין הלוואות ממונפות, הנהגת מגבלות פנימיות למתן אשראי ללווים, קביעת נדבך נוסף של נהלי חיתום הלוואות מותאמות והגדרת מקרים שבהם רשאי גוף מוסדי להסתמך על הערבות שנתקבלה. כמו כן, הטיוטה מגדירה הנחיות כלליות בנוגע לדרך פעולה בעת הפרתה של תניה לפירעון מידי וחובת גילוי ביחס לאשראי שנלקח למימון רכישת מניות שליטה בתאגיד. הוראות הטיוטה, לכשיתפרסמו כמחייבות, יחולו על כל הגופים המוסדיים, החל ביום 1 במרס 2015.

4.3.9. ביום 21 בינואר 2015 פורסמה טיוטת חוזר שעניינה דיווח לממונה אודות הסדרי חוב בהם נטל חלק גוף מוסדי. הטיוטה מציעה לקבוע את אופן הדיווח לממונה על שוק ההון, של גוף המשתתף בהסדר חוב על השתתפותו בהסדר, וזאת על מנת לייעל את אמצעי הפיקוח הרגולטורי על אשראי הניתן על ידי גוף מוסדי. הוראות הטיוטה, לכשיתפרסמו כמחייבות, יחולו על כל הגופים המוסדיים, החל ביום 30 ביוני 2015.

4.3.10. ביום 14 בינואר 2015 פורסמה טיוטת חוזר גופים מוסדיים שעניינה דיווח לציבור על הוצאות ישירות המנוכות מחשבונות העמיתים ומטרתה להתאים את הוראות הדיווח על ההוצאות הישירות לתיקון תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות), התשס"ח-2008. הטיוטה מציעה לתקן את הוראות החוזרים הקיימים, בין היתר, בעניין מבנה הדיווח ומתכונתו ואופן הדיווח וההצגה. לכשיתפרסמו כמחייבות, ההוראות יחולו על חברה מנהלת לגבי קופות גמל וקרנות פנסיה שבניהולה, למעט קרנות ותיקות, ועל חברת הביטוח לגבי התחייבויות תלויות תשואה תחילתן של הוראות הטיוטה, לכשיתפרסמו כמחייבות, ביום פרסומה.

4.3.11. ביום 4 בינואר 2015 פרסם המפקח טיוטה שניה של החלקים הרלוונטיים לממשל תאגידי בתחום ההשקעות בחוזר המאוחד וטיוטת חוזר שעניינה ניהול סיכוני אשראי אגב פעילות השקעות. הטיוטות מציעות להוסיף הוראות לעניין העמדת אשראי אגב השקעות, המפרטות קריטריונים למדיניות העמדת הלוואות מותאמות; הוראות לעניין אישור מראש והקצאה של העמדת אשראי במסגרת הלוואות מותאמות; הוראות לעניין מינוי ועדת משנה לוועדת אשראי וכשירות למינוי לוועדת המשנה לאשראי והרכבה. הוראות הטיוטה, ככל שתתקבל כמחייבת, תחילתן ביום 1 במרס 2015.

4.4. הנחיות והבהרות

4.4.1. ביום 3 במאי 2015 פורסמה הוראת ממונה בנושא ניהול המשכיות עסקית והיערכות לשעת חירום. התרגיל יתקיים ביום 13 באוקטובר 2015 וייערך במתכונת מורחבת, בהשתתפות גופים מוסדיים ואגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון. להוראת הממונה צורף נספח המפרט את היקף התרגיל, תהליכים עסקיים הדורשים התייחסות וכן תרחיש האירוע. כמו כן, יהיה על הגופים המוסדיים למלא דו"ח בקר עד ליום 20 בנובמבר 2015.

4.4.2. ביום 11 במרס 2015 פורסמה הנחיה לביצוע תרחישים במוצרי החיסכון הפנסיוני, אשר מטרתה יצירת תרחישים אחידים, לצורך הערכה וכימות ההשפעה הפוטנציאלית של התממשות סיכונים מהותיים שבהם נושאים לקוחות הגוף המוסדי, אשר יבוצעו על ידי כלל הגופים המוסדיים, כמקובל במערכות פיננסיות רבות בארץ ובעולם. במסגרת ההנחיה נקבעו, בין היתר, הנחיות לעניין ביצוע המבחן, חובת מינוי איש קשר לשם מתן מענה לנציגי הממונה על שוק ההון ביחס לסוגיות מקצועיות ככל שיעלו בעת ניתוח התוצאות וחובת דיווח לממונה על שוק ההון.

4.5. עמדות ממונה

4.5.1. **ביום 8 במרס 2015 פורסמה עמדת ממונה בעניין ההוצאות ישירות בשל השקעה בקרן של קרנות.** בהתאם לעמדה במבני השקעה של קרן של קרנות או במבנים דומים לה, יש לכלול במסגרת המגבלה, בנוסף להוצאות שנובעות מההשקעה בקרן של קרנות, גם את דמי הניהול שמשלם המשקיע המוסדי, במישרין או בעקיפין, בהתאם לחלקו, בכל אחת מהקרנות המשניות שמוחזקות על ידי קרן של קרנות.

4.5.2. **ביום 18 בינואר 2015 פרסמה המפקחת עמדת ממונה שעניינה תשלום גוף מוסדי לבעל רישיון,** לפיה נמצא בבחינה שנערכה כי גופים מוסדיים נוהגים לשלם לבעלי רישיון דמי עמילות שנגזרים מדמי הניהול שמשלם העמית או המבוטח. בהתאם לעמדת הממונה, תשלום דמי עמילות באופן האמור, אשר מעודד בעלי רישיון להציע ללקוחות מוצרים בדמי ניהול גבוהים יותר, הוא פסול. החברה בוחנת את עמדת הממונה והשלכותיה האפשריות, כמו גם את דרכי ההתמודדות עם עמדה זו.

ביום 30 במרס 2015 פורסמה עמדת ממונה שעניינה "תשלום גוף מוסדי לבעל רישיון- הבהרה", אשר לפיה תשלום דמי עמילות לבעל רישיון שנגזר מדמי הניהול שגובה הגוף המוסדי מהלקוח, באופן שבו ככל שדמי הניהול גבוהים יותר, דמי העמילות שמשולמים לבעל הרישיון יהיו גבוהים יותר, הוא פסול ואינו עולה בקנה אחד עם החובות המוטלות על חברות מנהלות של גופים מוסדיים ועל בעלי רישיונות בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2015 וחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיוניים), התשס"ה-2005. עם זאת הבהירה הממונה כי אין בכך לשנות מעדתה לפיה חברה מנהלת רשאית לקבוע דמי ניהול דיפרנציאלים עד לגובה התקרה המרבית הקבועה בדין. עוד מציינת הממונה, כי על סוכני הביטוח והגופים המוסדיים לפעול באופן מידי לשם תיקון החוזים המסדירים את תשלום דמי העמילות ואין לחתום על הסכמים חדשים המנוגדים להוראות העמדה. יחד עם זאת, ציינה הממונה כי אין בכוונתה להפעיל את סמכויות האכיפה הנתונות לה בכל הקשור לפעולת הגופים המוסדיים וסוכני הביטוח הפנסיוני ביחס ללקוחות שצורפו לגופים המוסדיים לפני פרסום העמדה ואף בתקופה הסמוכה שלאחריה לפי מערך החוזים שהיה קיים במועד פרסומה.

4.6. טיטות עמדות ממונה

4.6.1. **ביום 9 בפברואר, פורסמה טיטת עמדת ממונה שעניינה ממצאי סקר חשבונות נאמנות בסוכנויות ביטוח המפרט את הממצאים העיקריים, תוך פירוט מקרים של יישום חסר ויישום ראוי.**

4.6.2. **ביום 21 בינואר 2015, פורסמה טיטת עמדת ממונה שעניינה "חוזר איסוף מידע סטטיסטי לגבי יישוב תביעות ואופן טיפול בבקשות למשיכה ולהעברת כספים - טיטה" שמטרתה לשקף את עיקרי הממצאים שעלו בביקורת שנערכה בגופים המוסדיים לעניין נתוני חיסכון פנסיוני ולשקף את עמדת הממונה לגביהם ולתרום לאחידות ביחס למונחי חוזר גופים מוסדיים 6-9-2011 "איסוף מידע סטטיסטי לגבי יישוב תביעות ואופן טיפול בבקשות למשיכה והעברת כספים".**

5. תיאור מצבן הכספי של הקופות ותוצאות פעילות בתקופה הנסקרת (באלפי ש"ח)

שם הקופה	יתרת הקופה ליום 31.12.14	הפקדות	משיכות	העברות נטו	הכנסות (הוצאות), נטו	יתרת הקופה ליום 31.03.15
הראל השתלמות - מסלול הראל השתלמות כללי	2,590,469	118,497	49,712	22,760	95,962	2,777,976
הראל השתלמות - מסלול הראל השתלמות שקלי	252,855	7,725	10,096	(3,285)	3,913	251,112
הראל השתלמות - מסלול הראל השתלמות נץ (מנייתי)	247,157	8,813	3,090	2,743	17,309	272,932
הראל השתלמות - מסלול הראל השתלמות שלדג (עד 10% מניות)	1,257,720	34,361	22,084	(31,650)	26,297	1,264,644
הראל השתלמות - מסלול הראל השתלמות אג"ח	68,651	1,854	852	(959)	849	69,543
הראל השתלמות - מסלול הראל השתלמות ניבה (עד 20% מניות)	38,362	1,495	1,530	(197)	905	39,035
הראל עצמה תעוז - מסלול הראל קופת גמל	1,084,317	9,103	6,698	29,659	43,394	1,159,775
הראל עצמה תעוז - מסלול הראל עצמה שקלי	122,077	385	3,280	5,969	2,381	127,532
הראל עצמה תעוז - מסלול הראל גמל בו (מנייתי)	107,095	1,331	1,307	4,675	7,846	119,640
הראל עצמה תעוז - מסלול הראל גמל שחף (עד 10% מניות)	1,673,850	4,742	12,560	(6,823)	38,690	1,697,899
הראל עצמה תעוז - מסלול הראל עצמה אג"ח	49,763	55	288	(2,135)	699	48,094
הראל קופה מרכזית לפיצויים	201,961	-	2,023	(4,247)	7,046	202,737
הראל פרופיל אישי למעסיק	119,823	-	288	(863)	4,091	122,763
הראל קופה לפנסיה תקציבית	23,161	677	49	186	722	24,697
סה"כ	7,837,261	189,038	113,857	15,833	250,104	8,178,379
קופות בבעלות הראל ביטוח שהינן בניהול הראל גמל						
הראל עצמה תעוז - מסלול הראל עצמה תעוז	12,342,614	50,557	161,546	(71,622)	429,144	12,589,147
הראל עצמה תעוז - מסלול הראל עצמה שקלי קצר	316,732	678	4,726	(7,340)	19	305,363
הראל עצמה תעוז - מסלול הראל עצמה ללא מניות	349,165	4,491	3,741	(11,361)	4,029	342,583
הראל גמל לפיצויים - מסלול מניות	4,799	-	-	91	334	5,224
הראל גמל לפיצויים - מסלול מדד	63,827	-	1,614	273	744	63,230
הראל גמל לפיצויים - מסלול שקלי	61,264	-	352	1,687	1,193	63,792
הראל גמל לפיצויים - מסלול כללי	82,485	-	768	(2,449)	2,156	81,424
סה"כ	13,220,886	55,726	172,747	(90,721)	437,619	13,450,763
סה"כ קופות בבעלות החברה וקופות בבעלות הראל ביטוח	21,058,147	244,764	286,604	(74,888)	687,723	21,629,142

היקף הנכסים המנוהלים גדל במהלך שלושת החודשים הראשונים של שנת 2015, ביחס ליום 31 בדצמבר 2014 בהיקף של כ- 571 מיליוני ש"ח גידול של כ- 2.71%.

בקופות שבבעלות החברה היה גידול בהיקף הנכסים שנבע מצבירה נטו חיובית בקופות ומתשואה חיובית. בקופות הגמל שבבעלות הראל ביטוח ובניהול החברה היה גידול בהיקף הנכסים, הגידול נבע מתשואה חיובית שקוּזז בחלקו על ידי צבירה נטו שלילית בקופות.

תשואות שהשיגו קופות הגמל בתקופת הדוח

תשואה נומינלית ברוטו לחודשים ינואר - מרס 2015 באחוזים	שם הקופה
3.91	הראל השתלמות - מסלול הראל השתלמות כללי
1.82	הראל השתלמות - מסלול הראל השתלמות שקלי
7.12	הראל השתלמות - מסלול הראל השתלמות נץ (מנייתי)
2.32	הראל השתלמות - מסלול הראל השתלמות שלדג (עד 10% מניות)
1.49	הראל השתלמות - מסלול הראל השתלמות אג"ח
2.56	הראל השתלמות - מסלול הראל השתלמות ניבה (עד 20% מניות)
4.15	הראל עצמה תעוז - מסלול הראל קופת גמל
2.11	הראל עצמה תעוז - מסלול הראל עצמה שקלי
7.24	הראל עצמה תעוז - מסלול הראל גמל בז (מנייתי)
2.49	הראל עצמה תעוז - מסלול הראל גמל שחף (עד 10% מניות)
1.61	הראל עצמה תעוז - מסלול הראל עצמה אג"ח
3.68	הראל קופה מרכזית לפיצויים
תשואה אישית לכל מעסיק	הראל פרופיל אישי למעסיק
3.40	הראל קופה לפנסיה תקציבית
קופות בבעלות הראל ביטוח שהינן בניהול הראל גמל	
3.71	הראל עצמה תעוז - מסלול הראל עצמה תעוז
0.18	הראל עצמה תעוז - מסלול הראל עצמה שקלי קצר
1.35	הראל עצמה תעוז - מסלול הראל עצמה ללא מניות
7.07	הראל גמל לפיצויים - מסלול מניות
1.30	הראל גמל לפיצויים - מסלול מדד
2.12	הראל גמל לפיצויים - מסלול שקלי
2.91	הראל גמל לפיצויים - מסלול כללי

6. חשיפה לסיכוני שוק ודרכי ניהולם

לא חלו שינויים מהותיים ביחס לדיווח מאז הדוח התקופתי.

7. נושאים אחרים וכן נושאים שאליהם הפנה רואה החשבון את תשומת הלב

רואה החשבון של החברה לא הפנה את תשומת הלב לעניינים מיוחדים בחוות דעתו. עם זאת, רואה החשבון ציין כי "מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בביאור 10 לתמצית הדוחות הכספיים ביניים בדבר חשיפה להתחייבויות תלויות".

8. תיאור אופן ניהול החברה

לא חלו שינויים מהותיים ביחס לדיווח מאז הדוח התקופתי.

9. תיאור נוהל השימוש בזכויות ההצבעה של המניות המוחזקות על ידי קופות הגמל

לא חלו שינויים מהותיים ביחס לדיווח מאז הדוח התקופתי.

10. בקרות ונהלים לגבי גילוי ובקרה פנימית על דיווח

בקרות ונהלים לגבי הגילוי:

הנהלת הגוף המוסדי, בשיתוף עם המנכ"ל וסמנכ"ל הכספים של הגוף המוסדי, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקרות ונהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל הגוף המוסדי וסמנכ"ל הכספים הסיקו כי לתום תקופה זו הבקרות ונהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי הן אפקטיביות על מנת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהגוף המוסדי נדרש לגלות בדוח הרבעוני בהתאם להוראות הדין והוראות הדיווח שקבע הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

בקרה פנימית על דיווח כספי:

במהלך הרבעון המסתיים ביום 31 במרס 2015 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי.

מישל סיבוני, יו"ר הדירקטוריון

חגית ציטיאט-לוין, מנכ"ל

תאריך: 18 במאי, 2015

הצהרה (certification)

אני, חגית ציטיאט- לוי מצהירה כי :

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של הראל גמל והשתלמות בע"מ (להלן: "החברה המנהלת") לרבעון שהסתיים ביום 31 במרס 2015 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של החברה המנהלת למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של החברה המנהלת; וכך-
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה המנהלת, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקוחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה המנהלת והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכך-
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי. וכך-
5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של החברה המנהלת, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכך-
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

18 במאי 2015

חגית ציטיאט-לוי, מנכ"ל

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לענין בקרה פנימית על דיווח כספי – הצהרות, דוחות וגילויים.

הצהרה (certification)

אני, רם גבל, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של הראל גמל והשתלמות בע"מ (להלן: "החברה המנהלת") לרבעון שהסתיים ביום 31 במרס 2015 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של החברה המנהלת למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של החברה המנהלת; וכן-
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה המנהלת, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה המנהלת והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי. וכן-
5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של החברה המנהלת, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן-
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

18 במאי 2015

רם גבל, סמנכ"ל כספים

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לענין בקרה פנימית על דיווח כספי – הצהרות, דוחות וגילויים.

הראל גמל והשתלמות בע"מ

**תמצית דוחות כספיים ביניים
ליום 31 במרס 2015
(בלתי מבוקרים)**

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של הראל גמל והשתלמות בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של הראל גמל והשתלמות בע"מ (להלן - "החברה"), הכולל את תמצית הדוח על המצב הכספי ביניים ליום 31 במרס 2015 ואת הדוחות התמציתיים ביניים על הרווח וההפסד, הרווח הכולל, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך. הדירקטוריון וההנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 34 "דיווח כספי לתקופות ביניים" ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על ידי אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של היישות". סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחויבים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 34 ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על ידי אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר.

מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בביאור 10 לתמצית הדוחות הכספיים ביניים בדבר חשיפה להתחייבויות תלויות.

סומך חייקין

רואי חשבון

18 במאי 2015

תוכן העניינים

עמוד

תמצית דוחות כספיים ביניים

4	תמצית דוחות על המצב הכספי ביניים
5	תמצית דוחות רווח והפסד ביניים
6	תמצית דוחות על הרווח הכולל ביניים
7	תמצית דוחות על השינויים בהון ביניים
9	תמצית דוחות על תזרימי המזומנים ביניים
10	ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים

31 בדצמבר		31 במרס		באור	
2014	2014	2015	2015		
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח		
7,617	5,933	8,031			נכסים
469	713	346			הוצאות רכישה נדחות
22,440	17,536	18,251			נכסים בגין הטבות לעובדים
					חייבים ויתרות חובה
				9	השקעות פיננסיות
29,480	27,677	32,838			נכסי חוב סחירים
12,021	11,828	13,393			מזומנים ושווי מזומנים
72,027	63,687	72,859			סך כל הנכסים
				5	הון
1,075	1,075	1,075			הון מניות
695	853	1,104			קרנות הון
44,923	36,828	47,315			עודפים
46,693	38,756	49,494			סך כל ההון
					התחייבויות
19	170	63			התחייבויות בגין מסים נדחים
953	1,192	796			התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו
1,529	379	850			התחייבויות בגין מסים שוטפים
22,833	23,190	21,656			זכאים ויתרות זכות
25,334	24,931	23,365			סך כל ההתחייבויות
72,027	63,687	72,859			סך כל ההון וההתחייבויות

רם גבל
סמנכ"ל כספים

חגית ציטיאט לוין
מנכ"ל

מישל סיבוני
יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות הכספיים : 18 במאי 2015

הביאורים המצורפים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס		באור	
	2014	2014		
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח		
65,925	15,626	17,442	6	הכנסות
113,724	27,345	26,539		דמי ניהול מקופות גמל
(113,724)	(27,345)	(26,539)		דמי ניהול מקופות גמל המנוהלות באמצעות הסכם ניהול בניכוי סכומים שהועברו להראל ביטוח
65,925	15,626	17,442		
811	55	(271)		רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון
10,750	2,596	2,892	8	הכנסות דמי ניהול מצדדים קשורים
499	120	128		דמי טיפול - הקמת הלוואות
77,985	18,397	20,191		סך כל ההכנסות
				הוצאות
33,425	8,173	8,336		עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
28,910	6,984	7,824		הנהלה וכלליות
57	18	45		מימון
62,392	15,175	16,205		סך כל ההוצאות
15,593	3,222	3,986		רווח לפני מסים על הכנסה
(5,874)	(1,294)	(1,591)	7	מסים על הכנסה
9,719	1,928	2,395		רווח לתקופה

הביאורים המצורפים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס		באור	
	2014	2015		
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח		
9,719	1,928	2,395		רווח לתקופה
				רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה :
				פריטי רווח (הפסד) כולל אחר שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל הועברו או יועברו לרווח והפסד
572	490	665		שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה
(395)	(59)	(8)		שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד
(66)	(162)	(248)	7	מסים על הכנסה בגין פריטי רווח כולל אחר שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל הועברו או יועברו לרווח והפסד
111	269	409		סך כל הרווח הכולל האחר לתקופה שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל הועבר או יועבר לרווח והפסד, נטו ממס
489	-	(6)		פריטי רווח (הפסד) כולל אחר שלא יועברו לרווח והפסד
(185)	-	3	7	רווח (הפסד) אקטוארי מתוכנית הטבה מוגדרת מסים על הכנסה בגין פריטי רווח (הפסד) כולל אחר שלא יועברו לרווח והפסד
304	-	(3)		סך כל הרווח (ההפסד) הכולל האחר לתקופה שלא יועבר לרווח והפסד, נטו ממס
415	269	406		סך כל הרווח הכולל האחר לתקופה, נטו ממס
10,134	2,197	2,801		סך כל הרווח הכולל לתקופה

הביאורים המצורפים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

סך הכל הון אלפי ש"ח	יתרת עודפים אלפי ש"ח	קרן הון בגין נכסים זמינים	
		למכירה אלפי ש"ח	הון מניות אלפי ש"ח
46,693	44,923	695	1,075
2,395	2,395	-	-
665	-	665	-
(8)	-	(8)	-
(6)	(6)	-	-
(245)	3	(248)	-
406	(3)	409	-
49,494	47,315	1,104	1,075

לתקופה של שלושה חודשים
שהסתיימה ביום 31 במרס 2015 (בלתי מבוקר)

יתרה ליום 1 בינואר 2015

רווח לתקופה

רכיבים של רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה :
שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים
למכירה
שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים
למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד
הפסד אקטוארי מתוכנית הטבה מוגדרת
מסים על הכנסה המתייחסים לרכיבים של רווח כולל אחר

סך כל הרווח (ההפסד) הכולל האחר לתקופה, נטו ממס

יתרה ליום 31 במרס 2015

סך הכל הון אלפי ש"ח	יתרת עודפים אלפי ש"ח	קרן הון בגין נכסים זמינים	
		למכירה אלפי ש"ח	הון מניות אלפי ש"ח
36,559	34,900	584	1,075
1,928	1,928	-	-
490	-	490	-
(59)	-	(59)	-
(162)	-	(162)	-
269	-	269	-
38,756	36,828	853	1,075

לתקופה של שלושה חודשים
שהסתיימה ביום 31 במרס 2014 (בלתי מבוקר)

יתרה ליום 1 בינואר 2014

רווח לתקופה

רכיבים של רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה :
שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים
למכירה
שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים
למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד
מסים על הכנסה המתייחסים לרכיבים של רווח כולל אחר

סך כל הרווח הכולל האחר לתקופה, נטו ממס

יתרה ליום 31 במרס 2014

הביאורים המצורפים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

סך הכל הון אלפי ש"ח	יתרת עודפים אלפי ש"ח	קרן הון בגין נכסים זמינים	
		למכירה אלפי ש"ח	הון מניות אלפי ש"ח
36,559	34,900	584	1,075
9,719	9,719	-	-
572	-	572	-
(395)	-	(395)	-
489	489	-	-
(251)	(185)	(66)	-
415	304	111	-
<u>46,693</u>	<u>44,923</u>	<u>695</u>	<u>1,075</u>

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2014 (מבוקר)

יתרה ליום 1 בינואר 2014

רווח לשנה

רכיבים של רווח (הפסד) כולל אחר לשנה:

שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים
למכירה

שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים
למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד

רווח אקטוארי מתוכנית הטבה מוגדרת

מסים על הכנסה המתייחסים לרכיבים של רווח כולל אחר

סך כל הרווח הכולל האחר לשנה, נטו ממס

יתרה ליום 31 בדצמבר 2014

הביאורים המצורפים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס	
2014	2014	2015
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
9,719	1,928	2,395
		רווח לתקופה
		פריטים שאינם כרוכים בתזרימי מזומנים:
		הפסדים (רווחים) נטו מהשקעות פיננסיות:
(713)	(19)	280
(2,165)	(481)	(414)
		נכסי חוב סחירים
		שינוי בהוצאות רכישה נדחות
5,874	1,294	1,591
		הוצאות מיסים על הכנסה
2,996	794	1,457
		שינויים בסעיפים מאזניים אחרים:
		שינוי בחייבים ויתרות חובה
(496)	4,408	4,189
2,083	2,440	(1,177)
		שינוי בזכאים ויתרות זכות
500	6	(40)
		שינוי בהתחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו
2,087	6,854	2,972
		מזומנים ששולמו והתקבלו במהלך התקופה:
		מסים ששולמו
(4,985)	(1,315)	(2,471)
9,817	8,261	4,353
		מזומנים נטו שנבעו מפעילות שוטפת
		תזרימי מזומנים מפעילות השקעה
		ריבית שהתקבלה
616	310	368
(1,740)	(71)	(3,349)
		רכישות, נטו של השקעות פיננסיות
(1,124)	239	(2,981)
		מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) השקעה
8,693	8,500	1,372
		עלייה נטו במזומנים ושווי מזומנים
3,328	3,328	12,021
		יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה
12,021	11,828	13,393
		יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה

הביאורים המצורפים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

ביאור 1 - כללי

היישות המדווחת

א. הראל גמל והשתלמות בע"מ (להלן - "החברה") הינה חברה תושבת ישראל, אשר התאגדה בישראל, וכתובתה הרשמית היא אבא הלל סילבר 3, רמת גן. החברה הינה בבעלות מלאה, בעקיפין, של הראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ (להלן - "הראל השקעות" או "חברה אם סופית"), בהיותה מוחזקת ב-100% בידי הראל חברה לביטוח בע"מ (להלן - "הראל ביטוח"), חברה בבעלות מלאה של הראל השקעות.

ב. החברה מנהלת שש קופות גמל במסגרתן עשרים ואחד מסלולים, כמפורט להלן:

- הראל השתלמות מסלולית:
 - הראל השתלמות כללי.
 - הראל השתלמות שקלי.
 - הראל השתלמות נץ (מנייתי) (להלן - "הראל נץ").
 - הראל השתלמות שלדג (עד 10% מניות) (להלן - "הראל שלדג").
 - הראל השתלמות אג"ח.
 - הראל השתלמות ניבה (עד 20% מניות) (להלן - "הראל השתלמות ניבה").
 - הראל פרופיל אישי למעסיק.
 - הראל קופה לפנסיה תקציבית.
 - הראל קופה מרכזית לפיצויים.
 - הראל עצמה תעוז מסלולית:
 - הראל עצמה תעוז^(*).
 - הראל עצמה שקלי קצר^(*).
 - הראל עצמה ללא מניות^(*).
 - הראל קופת גמל.
 - הראל עצמה שקלי.
 - הראל גמל בז (מנייתי) (להלן - "הראל בז").
 - הראל גמל שחף (עד 10% מניות) (להלן - "הראל שחף").
 - הראל עצמה אג"ח.
 - הראל גמל לפיצויים מסלולית^(*):
 - הראל גמל לפיצויים - מסלול מדד.
 - הראל גמל לפיצויים - מסלול מניות.
 - הראל גמל לפיצויים - מסלול שקלי.
 - הראל גמל לפיצויים - מסלול כללי.
- (*) מנוהל על ידי החברה עבור הראל ביטוח.

ג. לנכסי קופות הגמל (להלן - "הנכסים") ולהכנסות מאותם נכסים לא ניתן ביטוי בתמצית הדוחות הכספיים ביניים של החברה מאחר ולחברה אין חלק בנכסים, בהכנסות ובהוצאות של קופות הגמל.

ביאור 2 - בסיס עריכת הדוחות הכספיים**א. הצהרה על עמידה בתקני דיווח כספי בינלאומיים**

תמצית הדוחות הכספיים ביניים נערכה בהתאם ל- IAS 34, דיווח כספי לתקופות ביניים, ובהתאם להוראות הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון במשרד האוצר (להלן-"הממונה"), ואינה כוללת את כל המידע הנדרש בדוחות כספיים שנתיים מלאים. יש לקרוא אותה ביחד עם הדוחות הכספיים ליום ולשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2014 (להלן-"הדוחות השנתיים").

תמצית הדוחות הכספיים ביניים אושרה לפרסום על ידי דירקטוריון החברה ביום 18 במאי 2015.

ב. שימוש באומדנים ושיקול דעת

(1) בעריכת תמצית הדוחות הכספיים ביניים בהתאם ל- IFRS, נדרשת הנהלת החברה להשתמש בשיקול דעת בהערכות, אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה.

ההערכות ושיקול הדעת, בהם השתמשה הנהלת החברה לצורך יישום המדיניות החשבונאית בהכנת תמצית הדוחות הכספיים ביניים עקביים לאלה בהם השתמשה בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים.

(2) שיעורי הריבית ששימשו בקביעת השווי ההוגן

ביום 30 בינואר 2012 פרסם משרד האוצר מכרז חדש להקמה ותפעול של מאגר ציטוטי מחירים פרטניים ושערי ריבית עבור הגופים המוסדיים לצורך שערך נכסי חוב לא סחירים (אגרות חוב קונצרניות, הלוואות, פיקדונות וכדומה).

ביום 14 באוקטובר 2012 זכתה חברת שערי ריבית בע"מ במכרז פומבי להקמה ולתפעול של מאגר ציטוטי מחירים פרטניים ושערי ריבית עבור גופים מוסדיים.

ביום 21 בספטמבר 2014 הודיע הממונה על שוק ההון כי ועדת המכרזים החליטה לפסול את זכיית חברת שערי ריבית בע"מ ולהכריז על חברת מרווח הוגן בע"מ כזוכה במכרז.

עד לסיום ההערכות למעבר למודל מרווח הוגן המעודכן, מרווח הוגן תמשיך לפעול על בסיס המודל הנוכחי.

בשלב זה, אין ביכולת החברה להעריך את השפעת השינוי הצפוי במתודולוגיה על השווי ההוגן של נכסי חוב שאינם סחירים והאם תהיה השפעה כאמור.

נכון ליום 31 במרס 2015, החברה אינה מחזיקה בנכסי חוב שאינם סחירים שהאמור לעיל יחול לגביהם.

ביאור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית

המדיניות החשבונאית של החברה בתמצית דוחות כספיים ביניים אלה, הינה המדיניות שיושמה בדוחות הכספיים השנתיים.

ביאור 4 - ניהול סיכונים פיננסיים

מדיניות ניהול הסיכונים הפיננסיים של החברה זהה לזו המתוארת בביאורים לדוחות הכספיים השנתיים.

ביאור 5 - הון עצמי ודרישות הון

- א. מדיניות ההנהלה היא להחזיק בסיס הון איתן במטרה לשמר את יכולת החברה להמשיך את פעילותה כדי שתוכל להניב תשואה לבעלי מניותיה וכן על מנת לתמוך בפעילות עסקית עתידית. החברה כפופה לדרישות הון הנקבעות על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון.
- ב. להלן נתונים בדבר ההון הנדרש והקיים של החברה בהתאם לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הון עצמי מזערי הנדרש מחברה מנהלת של קופת גמל או קרן פנסיה) התשע"ב- 2012 (להלן- תקנות ההון) והנחיות הממונה.

ליום 31 בדצמבר		ליום 31 במרס		
2014	2014	2015		
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח		
33,283	31,748			הסכום הנדרש על פי תקנות ההון (*)
1,306	1,298			הסכום הנדרש ערב פרסום התיקון
31,977	30,450			הפרש
31,977	24,360			ההפרש הנדרש להשלמה
33,283	25,658	33,792		הסכום הנדרש למועד הדיווח על פי תקנות ההון (*)
46,693	38,756	49,494		הון עצמי קיים
13,410	13,098	15,702		עודף ליום הדוח
18,030	17,710	18,315		(*) הסכום הנדרש כולל דרישות הון בגין:
15,253	14,038	15,477		היקף נכסים מנוהלים
33,283	31,748	33,792		הוצאות שנתיות
				סך כל הסכום הנדרש

החברה עומדת בהוראות התקנות כאמור לרבות עמידה בכללי השקעת ההון ובכללי הנוזלות.

ביאור 6 - הכנסות דמי ניהול מקופות גמל

א. שיעור דמי הניהול

החברה רשאית על פי דין לגבות דמי ניהול בשיעורים הבאים:

קופות גמל	קופות גמל	החל מיום 1 בינואר 2014
קרנות השתלמות, קופות גמל	עד 4% מההפקדות השוטפות	
מרכזיות לפיצויים, וקופה	עד 2% לשנה מהצבירה	
מרכזית לפנסיה תקציבית	עד 1.05% לשנה מהצבירה ועד 4% מההפקדות השוטפות	

ביאור 6 - הכנסות דמי ניהול מקופות גמל (המשך)**ב. הרפורמה בדמי ניהול במוצרי חיסכון ארוך טווח**

ביום 21 ביוני 2012 פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (דמי ניהול), התשע"ב - 2012, שעניינן החלת מודל אחיד לתקרת דמי ניהול במוצרי חיסכון פנסיוני על ידי גביית דמי ניהול מהפקדות שוטפות ומהצבירה. במסגרת התקנות נקבעו, בין היתר, ההוראות הבאות: (א) דמי הניהול המקסימאליים בקופות גמל לא יעלו בשנת 2013 על 1.1% (שנתית) מהצבירה ו- 4% מההפקדות ובשנת 2014 ואילך לא יעלו על 1.05% (שנתית) מהצבירה ו- 4% מההפקדות השוטפות, כאשר מקבלי קצבאות ישלמו עד 0.6% (שנתית) מיתרת התחייבויות הקופה כלפיהם; (ב) דמי הניהול בחשבונות של עמיתים שהקשר עימם נותק, בחלוף שנה לאחר ניתוק הקשר, לא יעלה על 0.3% לשנה מן היתרה הצבורה בחשבון העמית בקופת הגמל, או על השיעור החודשי שגבה הגוף במועד בו נותק הקשר או במועד שנודע לגוף המוסדי על פטירת העמית, לפי הנמוך מביניהם.

ביום 24 במרס 2014 פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (דמי ניהול) (תיקון), התשע"ד-2014, במסגרתן נקבעה הוראה לפיה קופת גמל שאינה קופת ביטוח תהיה רשאית לגבות מעמית אשר באחד מחשבונותיו קיימים כספים ממרכיב תשלומי העובד או ממרכיב תשלומי המעסיק אשר הופקדו בשל שנות המס שקדמו לשנת המס 2008 דמי ניהול על פי הגבוה מבין דמי הניהול המקסימליים הקבועים בתקנות עובר לתיקון או סכום שלא יעלה על 6 ש"ח לחודש, וזאת החל מיום 1 בינואר 2016. בנוסף, פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (משיכת כספים מקופת גמל) (חשבונות בעלי יתרה צבורה נמוכה) (הוראת שעה), התשע"ד-2014, לפיהן ניתן יהיה למשוך כספים בפטור ממס מקופת גמל אם היתרה הצבורה לא עלתה על 7,000 ש"ח, לא הופקדו כספים בקופה מיום 1 בינואר 2012 ולא בוצע ניוד מהקופה עד ליום 1 בינואר 2013.

ביום 29 במרס 2015 פורסם מסמך "הוראות השעה בנוגע למשיכת כספים מחשבונות קטנים בקופות גמל" המאריכות את תוקף הוראות תקנות הפיקוח של שירותים פיננסיים (קופות גמל) (משיכת כספים מקופת גמל) (חשבונות בעלי יתרה צבורה נמוכה) (הוראת שעה), התשע"ד - 2014, עד ליום 30 ביוני 2015.

ביום 26 במרס 2014 פורסם חוזר שעניינו משיכת כספים מחשבונות קטנים בקופת גמל, במסגרתו נקבעו הוראות בנוגע להודעות ופרסומים לעמיתים בנוגע למשיכת הכספים המותרת על פי התקנות דלעיל ודיווחים לממונה. סכום הצבירה בחשבונות עליהם חלה ההוראה אינו מהותי ביחס לסך הנכסים המנוהלים בחברות המנהלות בחברה. בשלב זה נמשכו כספים בהיקף לא מהותי.

ביאור 7 - מסים על הכנסה**שיעורי המס החלים על הכנסות החברה**

שיעור המס הסטטוטורי החל על מוסדות כספיים ובכללם החברה, בכל התקופות המוצגות בדוחות הכספיים, הינו 37.71%, המורכב ממס חברות בשיעור של 26.5% וממס רווח בשיעור של 18%.

ביאור 8 - יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

בהמשך לבאור 22 בדבר התחייבויות תלויות והתקשרויות בדוחות הכספיים השנתיים, בנוגע להתקשרויות, לא חל שינוי בהסכמים מול צדדים קשורים. להלן היתרות מול צדדים קשורים לתקופות המדווחות:

יתרות עם בעלי עניין וצדדים קשורים-

חברות הנשלטות בידי חברה אם סופית	חברות בעלות שליטה	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
		ליום 31 במרס 2015 (בלתי מבוקר)
2,793	-	חייבים ויתרות חובה
-	15,757	זכאים ויתרות זכות
		ליום 31 במרס 2014 (בלתי מבוקר)
2,447	-	חייבים ויתרות חובה
15	17,162	זכאים ויתרות זכות
		ליום 31 בדצמבר 2014 (מבוקר)
2,891	-	חייבים ויתרות חובה
16	17,620	זכאים ויתרות זכות

ביאור 9 - מכשירים פיננסיים

א. שווי הוגן בהשוואה לערך בספרים

הערך בספרים של נכסים פיננסיים מסוימים לרבות מזומנים ושווי מזומנים, חייבים ויתרות חובה והשקעות פיננסיות, תואם או קרוב לשווי ההוגן שלהם.

ב. היררכיית שווי הוגן

הטבלה להלן מציגה ניתוח של המכשירים הפיננסיים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס עיתי, תוך שימוש בשיטת הערכה בהתאם לרמות השווי ההוגן בהיררכיה.

הרמות השונות הוגדרו כדלקמן:

- רמה 1: שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש במחירים מצוטטים (לא מתואמים) בשוק פעיל למכשירים זהים.
- רמה 2: שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש בנתונים נצפים, במישרין או בעקיפין, שאינם כלולים ברמה 1 לעיל.
- רמה 3: שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש בנתונים שאינם מבוססים על נתוני שוק נצפים.

31 בדצמבר		31 במרס	
2014	2014	2015	2015
רמה 1	רמה 1	רמה 1	רמה 1
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
24,727	24,401	24,759	24,759
4,753	3,276	8,079	8,079
29,480	27,677	32,838	32,838

נכסים פיננסיים זמינים למכירה:

אגרות חוב ממשלתיות

אגרות חוב קונצרניות סחירות:

שאינן ניתנות להמרה

ביאור 10 - התחייבויות תלויות

א. קיימת חשיפה כללית, אשר לא ניתן להעריכה ו/או לכמתה, הנובעת, בין היתר, ממורכבותם של השירותים הניתנים על ידי החברה לעמיתה. מורכבות הסדרים אלו צופנת בחובה, בין היתר, פוטנציאל לטענות, פרשנויות ואחרות, עקב פערי מידע בין החברה לבין עמיתי קופות הגמל, הנוגעות לשורה ארוכה של תנאים מסחריים ורגולטוריים. לא ניתן לצפות מראש את סוגי הטענות שיועלו בתחום זה ואת החשיפה הנובעת מטענות אלו ואחרות בקשר עם מוצרים פנסיוניים ארוכי טווח המועלות, בין היתר, באמצעות המנגנון הדיוני הקבוע בחוק תובענות ייצוגיות. פרשנות חדשה לאמור במוצרים פנסיוניים ארוכי טווח עלולה לעיתים להשפיע על הרווחיות העתידית של החברה בגין המוצרים הקיימים, זאת בנוסף לחשיפה הגלומה בדרישות לפיצוי ללקוחות בגין פעילות העבר. כמו כן קיימת חשיפה בשל שינויים רגולטוריים והנחיות של הממונה, בחוזרים שהינם בתוקף ובטיוטות חוזרים שעדיין מתקיימים דיונים לגביהם, וכן ב"עמדות ממונה" ו"הכרעות עקרוניות" בנושאים שונים שחלקם בעלי השלכות תפעוליות ומשפטיות נרחבות. כך לדוגמא, בשנת 2014 פורסמה "עמדת ממונה" בנושא תשלום גוף מוסדי לבעל רישיון. חשיפה זו מוגברת בתחומי החסכון הפנסיוני בו פועלת החברה. בתחום זה התקשרויות עם העמיתים הינן לאורך שנים רבות במהלכן עשויים להתרחש שינויים במדיניות, ברגולציה ובמגמות הדין, לרבות בפסיקת בתי המשפט. זכויות אלו מנוהלות באמצעות מערכות מיכוניות מורכבות, אשר לאור השינויים כאמור, יש צורך להתאימן באופן שוטף. כל אלו יוצרים חשיפה תפעולית ומיכונית מוגברת בתחומים אלו.

במסגרת שינויים רגולטוריים אלו, ביום 18 בנובמבר 2012, פרסם הממונה חוזר שעניינו טיוב נתוני זכויות עמיתים בגופים מוסדיים. החוזר מפרט את מסגרת הפעולות שעל גוף מוסדי לבצע על מנת להבטיח שרישום זכויות עמיתים במערכות המידע יהיה מהימן, שלם, זמין וניתן לאחזור. במסגרת החוזר נקבעו שלבי ביצוע פרויקט הטיוב כדלקמן: (1) עריכת סקר פערים אודות המידע הקיים ברמת מוצרים, עמיתים ומעבידים - עד ליום 31 במרס 2013; (2) בניית מודל מפיץ ודירוג הפערים שנמצאו - עד ליום 31 במרס 2013; (3) הכנת תוכנית עבודה לטיפול בכל כשלים שנמצאו - עד ליום 30 בספטמבר 2013. תוכנית העבודה תכלול התייחסות לסידור המידע הקיים ושמירתו - עד ליום 30 בספטמבר 2014. החברה פועלת בהתאם להוראות החוזר. הסיום הצפוי לפרויקט הטיוב הינו עד ליום 30 ביוני 2016.

במהלך יישום הפרויקט עד לשלב זה, לא התגלו פערים בעלי השפעה מהותית על זכויות העמיתים ועל הדוחות הכספיים.

ביאור 10 - התחייבויות תלויות (המשך)

- ב.** חוק הגנת השכר, התשי"ח - 1958 והתקנות שהותקנו על פיו, מטילים התחייבות על הקופות, בנסיבות שפורטו בחוק, בגין חובות של מעבידים לעובדיהם אשר לא סולקו במועדם על ידי העברת כספים לקופות. קיימת אי וודאות בכל הקשור לגובה הסכומים שבפיגור, כמו גם לעצם מחוייבות המעבידים בנושא, וזאת בין היתר, בשל סיבות שונות לאי העברת כספים לקופות האופייניים לסקטור קופות הגמל (כגון: הפסקת יחסי עובד-מעביד, העברת כספים לקופה אחרת וכיוצ"ב). להערכת החברה הסכומים הינם בהיקפים שאינם מהותיים.
- על מנת לגבות את החובות, כאמור, שולחת החברה מכתבי התראה למעבידים ולעמיתים ובמידת הצורך מגישה תביעות כנגד המעבידים החייבים.
- ג.** משיכות והעברות - במסגרת הנחיות הממונה, החברה המנהלת נדרשת לבצע משיכות והעברות תוך פרקי זמן קצרים כפי שנקבע בתקנות. אי עמידה במועדים כאמור שעלולה לנבוע בתקופות מסוימות מאירועים שלחברה אין שליטה עליהם חושפת את החברה להתחייבות פיננסית בגין פערי תשואה עד למועד העברת הכספים בפועל לחשבון העמית.